

21.12.2021
KSL/174/03.01.00/2020

kirjaamo@aanekoski.fi

Viite: Lausuntopyyntöne

LAUSUNTO ÄÄNEKOSKEN LIIMATTALAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Äänekosken kaupunki pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa Liimattalan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta. Suunnittelualue sijaitsee Liimattalan kylän länsipuolella noin 10 kilometriä Äänekosken keskustasta pohjoiseen. Suunnittelualue rajautuu luoteisimmasta osastaan Saarijärven ja Äänekosken väliseen kuntarajaan. Alueen koillispuolella noin 5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Konginkankaan kirkonkylä. Etäisyyttä Saarijärven keskustaan kertyy noin 20 kilometriä.

Tavoitteena on mahdollistaa enintään yhdeksän tuulivoimalan rakentaminen. Tuulivoimalat, joiden kokonaiskorkeus on enintään 270 metriä, on tarkoitus liittää maakaapelein alueen länsipuolella kulkevan 110 kV -voimalinjan varrelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle. Tuulipuiston kokonaisteho on alle 45 MW. Yksityisten maanomistuksessa olevan suunnittelualueen laajuus on noin 12 km², ja alue on pääasiassa metsätalousvaltainen. Hankkeesta vastaava tuulivoimayhtiö on Energiequelle Oy

Lainvoimaisessa Keski-Suomen maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu biotaloutteen tukeutuvalla alueella sekä matkailun ja virkistysalueelle. Biotalousalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Matkailun ja virkistysalueen suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen.

Lisäksi suunnittelualueen länsilaidalla on maakuntakaavassa osoitettu voimalinja ja ohjeellinen moottorikelkkailureitti. Alueen pohjoisreunalle ulottuu maakuntakaavassa osoitettu Pyhäntäkankaan maakunnallisesti tärkeä pohjavesialue (nro 20, luokka 2E, Saarijärvi, Äänekoski). Kaavamääräyksen mukaan pohjavesialueelle ei tule sijoittaa pohjaveden pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavia laitoksia ja toimintoja, eikä maa-ainesten ottoa.

Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta (tv): Multian Vehkoo ja Pihtiputaan Ilosjoki. Maakunnallisesti merkittävän tuulivoimapuiston kokorajana maakuntakaavassa on 10 tai enemmän tuulivoimalaa. Liimattalan alueella voimaloiden määrä jää tämän rajan alapuolelle.

Maakunnalliset merkittävät tuulivoimapuistoalueet selvitetiin kymmenisen vuotta sitten 3. vaihemaakuntakaavaa varten. Koska kartoitusta voidaan nykyisin pitää vanhentuneena mm. voimaloiden kasvaneen korkeuden takia, liitto on käynnistänyt maakuntakaavan päivittämi-

sen, maakuntakaava 2040. Päivityksen yhtenä tavoitteena on osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävän tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat alueet.

Maakuntakaavan kannalta Liimattalan tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset voivat kohdistua alueen lähellä tai osittain sisällä sijaitseviin Natura- ja luonnonsuojelualueisiin (SL) sekä Liimattalan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, joka sijaitsee lähimmillään 2,3 km etäisyydellä lähimmästä voimalasta. Natura- ja luonnonsuojelualueiden luontoarvot perustuvat kuitenkin pääosin kasvisto- ja kasvillisuusarvoihin, jotka pystytään osayleiskaavan vaikutusten arvioinnin mukaan ottamaan huomioon alueen rakentamisessa ja käytössä.

Osayleiskaavan maisemavaikutusten arviointimenetelminä on käytetty maisema-analyysiä, valokuvasovitteina tehtyjä havainnekuvia, videomallinnusta ja näkemäalueanalyysiä. Näiden avulla on muodostettu käsitys maiseman ominaispiirteistä, arvoista, maiseman muutosherkyydestä ja näihin kohdistuvista vaikutuksista. Maisemavaikutusten suuruuden arvioinnissa on hyödynnetty näkemäalueanalyysiä, jonka avulla on arvioitu tuulivoimaloista aiheutuvien vaikutusten laajuutta ja niiden kohdistumista.

Arvioinnin mukaan maakunnallisesti arvokkaan Liimattalan maisema-alueen sekä sitä reunustavan Pyyrinlahden vesistömaiseman herkkyys tuulivoimaloiden aiheuttamille maisemavaikutuksille on enintään kohtalainen. Arvioinnin mukaan tuulivoimaloiden maisemavaikutukset voivat olla merkittävydeltään enintään kohtalaisia kielteisiä Liimattalan maisema-alueella. Arvioinnissa tarkastellun tuulivoimalan (nro 4) siirtämisellä / poistamisella ei arvioitu olevan suurta merkitystä maisemavaikutusten merkittävyteen.

Maakuntakaavan päivitykseen liittyvä Keski-Suomen seudullisesti merkittävän tuulivoimapotentialin tarkastelu on valmistunut. Keski-Suomen liitto hyödyntää potentiaalitarkastelua yhdistettynä muihin maakuntakaavan selvityksiin, mm. valmistuneeseen Keski-Suomen maakotkaselvitykseen ja menossa olevaan tuulivoiman maisemavaikutusten selvitykseen.

Maisemavaikutusten arviointi tehdään kahdessa osassa ja ensimmäinen vaihe, maiseman muutosherkkyysanalyysi, on juuri valmistunut. Työ jatkuu tuulivoimapotentialialueiden näkyyysalueanalyysillä. Tarkastelun lähtökohtana ovat kokonaiskorkeudeltaan 300 m ja vaihtoehdoisesti 350 m tuulivoimalat teoreettisen sijoittelumallin pohjalta. Työn toteuttaa Ramboll Oy.

Potentiaalitarkastelun ja selvitysten pohjalta liitto valmistelee maakuntakaavan luonnosvaiheen alkuvuodelle 2022. Maisemavaikutusten arviointi tehdään maakuntakaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen siitä saatu palaute huomioiden.

Liimattalan maisema-aluetta luonnehtivat keskisuomalaisittain harvinaisen avarat peltoaukeat ja tasainen viljelymaisema. Maakuntakaavaa varten toteutetun maisematyyppien herkkyystarkastelun perusteella Liimattalan maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema on muutosherkkydeltään pääosin kohtalaista ja joiltain osin suuren herkkyden aluetta. Keski-Suomen liitolla ei ole huomauttamista Liimattalan tuulivoimapuiston osayleiskaavan maisemavaikutusten arvioinnin johtopäätöksistä.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

